

Täysistunto

Perjantai 2.12.2022 klo 13.00—13.33

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.33.

Puhetta johti puhemies Matti Vanhanen (13.00—13.33).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Muut ilmoitukset

Pöytäkirjan liite Kutsu itsenäisyyspäivän juhlaumalanpalvelukseen Liite 2.1A

Kutsu itsenäisyyspäivän juhlaumalanpalvelukseen

Puhemies Matti Vanhanen: Juhlamenojenohjaaja on toimittanut eduskuntaan itsenäisyyspäivän ekumeenista juhlaumalanpalvelusta koskevan kirjelmän, joka on jaettu edustajille.

Pyydän edustajia kokoontumaan Tuomiokirkkoon menoa varten Kansalliskirjaston edustalle tiistaina, itsenäisyyspäivänä kello 11.30.

2.2. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 1.12.2022 antanut hallituksen esitykset HE 313, 314/2022 vp.

2.3. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 1.12.2022 antanut eduskunnalle selonteon VNS 14/2022 vp Suomen osallistumisen jatkamisesta turvallisuussektorin koulutusyhteistyössä Irakissa (Operation Inherent Resolve, OIR).

2.4. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 566, 572, 574, 578, 579/2022 vp.

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

2.5. Muut ilmoitukset

Kai Mykkänen on 29.11.2022 peruuttanut jättämänsä lakialoitteen LA 70/2022 vp.

Eduskunnan työjärjestyksen mukaisesti asian käsittely lopetettiin.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi yrittäjän eläkelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 102/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 32/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 32/2022 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 1.12.2022 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

112 §

Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Teen vastalauseen mukaisen esityksen.

Sofia Vikman kok: Arvoisa puhemies! Kannatan.

Pia Kauma ehdotti Sofia Vikmanin kannattamana, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Pia Kauman ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 77, ei 69; poissa 53 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 102/2022 vp sisältyvien 1.—3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista koskeväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 245/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 33/2022 vp

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 33/2022 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 1.12.2022 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

26 a §

Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Teen perussuomalaisten vastalauseen mukaisen pykälämuutosesityksen, eli 26 a §: ei uhkasakkoa.

Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Juvosen esitystä.

Arja Juvonen ehdotti Kaisa Juuson kannattamana, että pykälä hyväksytään vastalauseen 1 mukaisena.

Keskustelua ei syntynyt.

Mietintö ”jaa”, Arja Juvosen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 80, ei 68; poissa 51 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 245/2022 vp sisältyvien 1.—4. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaal- la annetun lain 2 §:n ja rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain 20 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 112/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 26/2022 vp

Toinen käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Keskustelu asiasta päättyi 30.11.2022 pidetyssä täysistunnossa.

Keskustelussa on Arja Juvonen Kaisa Juuson kannattamana ehdottanut, että lakiehdotukset hylätään.

Selonteko hyväksyttiin.

Hyväksyminen ”jaa”, hylkääminen ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 79, ei 70; poissa 50 (äänestys 3).

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 112/2022 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Suuren valiokunnan täydennysvaali

Vaali VAA 55/2022 vp

Vaaleja

Eduskunta valitsi suuren valiokunnan jäseneksi edustaja Mika Niikon.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi esitutkintalain 3 luvun 11 §:n ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 1 luvun 8 a §:n ja 5 luvun 13 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 144/2022 vp

Toimenpidealoite TPA 94/2022 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 17/2022 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Matti Vanhanen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta. — Keskustelu, edustaja Heinonen.

Keskustelu

13.06 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] ”En olisi enää halunnut elää niitä hetkiä.” Näin totesi eräs seksuaalirikoksen uhri, kun hänen oikeudenkäyntinsä ja asian käsittely, tutkinta, kaiken kaikkiaan oli venynyt ja kestänyt kauan. Keskiarvo näissä tutkinnoissa ja käsittelyissä on noin kaksi vuotta, ja koko rikosprosessin pitkittyminen vaikeuttaa uhrin toipumista.

Tässä esityksessä esitutkintalakia ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annettua lakia muutettaisiin, tavoitteena nopeuttaa lapsiin kohdistuvien rikosten käsittelyä. Esitutkinta olisi jatkossa toimitettava kiireellisenä, jos epäillään alle 18-vuotiaaseen kohdistunutta seksuaalirikosta taikka alle 18-vuotiaan henkeen, terveyteen, vapauteen, yksityisyyteen, rauhaan tai kunniaan kohdistunutta rikosta. Ja tämä esitys pitää sisällään myös sen, että myös syyttäjän tulisi näissä tapauksissa ratkaista kiireellisesti, nostaako hän syytteen, sekä nostaa syyte viivytyksettä. Myös tuomioistuimen pääkäsittely olisi tämän lain tultua voimaan aloitettava näissä tilanteissa 30 päivän kuluessa asian vireilletulosta.

Näihin lasten ja nuorten seksuaalirikosten ja muiden rikosten käsittelyaikoihin on kiinnitetty pitkään huolta, ja joitain toimenpiteitä on tehty. Esimerkiksi pari vuotta sitten syyskuussa oikeusasiamies antamassaan ratkaisussa toi esiin lapsiin kohdistuvien rikosprosessien pituuteen liittyviä ongelmia, ja ratkaisuissa oikeusasiamies katsoi perustelluksi säätää esitutkinnan toimittamisesta kiireellisesti, kun asianomistaja on alle 18-vuotias — ainakin henkeen, terveyteen ja seksuaaliseen itsemääräämisoikeuteen kohdistuvien rikosten kohdalla. Lakivaliokunta on asiaa käsitellyt, ja tyytyväisyydellä luin tämän lakivaliokunnan

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

mietinnön. He ottavat esille tässä myös resurssien riittämättömyyden. Keskeistä on kuitenkin se, että lainmuutokset yksin eivät riitä ilman riittäviä resursseja, ja lakivaliokunta toteaa, että resurssien riittävyys on edellytys sille, että lainsäädännön tavoitteet kiireellisestä käsittelystä saavutetaan eikä lapsiin kohdistuvien rikosten kiireellinen käsittely viivytä muiden rikosasioiden käsittelyä tai muiden rikosten tutkintaa jouduta entisestään rajoittamaan.

Puhemies! Kokoomuksen vaihtoehtobudjetissa me olemme kiinnittäneet tähän huolta. Nämä rikosketjun ja oikeusketjun määrärahat eivät ole sellaisella tasolla, että tämän nyt säädettävän lainsäädännön tavoitteet täyttyisivät, ja sen takia olemme esittäneet edustaja Pihla Keto-Huovisen johdolla, että näitä rahoituksia lisättäisiin. Lakivaliokunta on myös omassa harkinnassaan todennut, että kiireellinen käsittely on perusteltua ulottaa koskemaan esityksen mukaisesti siis myös yksityisyyteen, rauhaan ja kunniaan kohdistuvia rikoksia.

Mutta, puhemies, tämä esitys on hyvä, kunhan nämä määrärahat saadaan riittävälle tasolle.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Räsänen.

13.10 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys on todellakin erittäin tärkeä. Eilen keskustelimme täällä oikeudenhoidosta ja niistä ruuhkista, joita oikeuslaitoksesamme on. On kyllä kohtuutonta, jos lapsiin, jotka ovat joutuneet seksuaalirikoksen kohteeksi, kohdistuvat — tai ylipäänsä epäselvät — tapaukset venyvät. Me tiedämme sen, että lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset aiheuttavat usein aivan elämänmittaisia seurauksia ja vaikeuksia nuoren ja lapsen elämään, ja toipumista vaikeuttaa se, jos näihin ei saada selkeää ratkaisua. Usein ongelmana on se, että lapsi itse kokee tapahtuneesta syyllisyyttä, ja senkin vuoksi on todella tärkeää, että nopeasti saadaan oikeuden ratkaisu siitä, mitä on tapahtunut ja kuka on syyllinen.

Arvoisa puhemies! Nostan esiin myös sen, että toinen ongelma näissä tilanteissa ja tapauksissa ovat toisaalta nämä tämänkinhetkiset vanhenemissädökset. Olisi tärkeää, että olisi mahdollisuus selvittää vanhojakin tapauksia, koska aika usein nämä seksuaalirikokset nousevat esiin vasta jopa vuosikymmenien kuluttua. Tietenkin näytön saaminen näissä tilanteissa on vaikeaa, mutta toisaalta on tiedossa, että on myös ollut sellaisia selkeitä tapauksia, joissa rikoksentehtyjä jopa itsekin tunnustaa tapahtuneen mutta asiaa ei enää vanhentumisen vuoksi pystyttyä oikeudellisesti selvittämään.

Tämä esitys, joka nyt on käsiteltävänä, on erittäin hyvä. On tärkeää, että niin poliisin, syyttäjän kuin tuomioistuimen kohdalla nämä lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset selvitetään kiireellisesti.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Zyskowicz.

13.12 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa herra puhemies! Yhdyn edellisiin puhujiin siinä, että tämä on hyvä hallituksen esitys. Lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat iljettäviä rikoksia, ja on todella tärkeää, että näiden rikosten uhrien kannalta käsittelyaikoja niin esitutkinnassa kuin prosessissa muutenkin voitaisiin lyhentää nykyisestä huomattavasti. Lakivaliokunta tuo esiin koko ketjun resurssit, ja myös edustaja Heinonen puhui näistä voi-

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

mavaroista. Olen sitä mieltä, että niin poliisi, syyttäjälaitos kuin tuomioistuinlaitoskin tarvitsevat lisää voimavaroja.

Mutta on tärkeää pohtia myös sitä, voitaisiinko muullakin tavoin oikeusprosesseja pyrkiä lyhentämään oikeuslaitoksessa ja jo sitä ennen syyttäjällä ja poliisilla olevia ruuhkia purkamaan. Kun edellisen puheenvuoron käytti kansanedustaja Päivi Räsänen, niin en malta olla kysymättä, onko todellakin poliisin, syyttäjän ja oikeuslaitoksen resurssien järkevää käyttöä se, että edustaja Räsänen kaikkien meidän hyvin tuntemassa prosessissa on ollut jo useamman vuoden ja tämä hänen juttunsa jatkuu jo nyt hovioikeuskäsittelyllä ja hyvin todennäköisesti joku osapuoli hakee vielä valituslupaa korkeimmasta oikeudesta. Eikö voitaisi todellakaan tehdä mitään oikeusprosessien lyhentämiseksi ja ruuhkan purkamiseksi sitä kautta, että pyritäisiin aiheettomia prosesseja karsimaan?

Olen itse esimerkkinä kertonut, että Helsingissä vuosia käsiteltiin sitä, saiko poliisi tiettyssä tilanteessa yöaikaan kysyä kahdelta tummaihoiselta naiselta henkilöllisyyspapereita. Tätä asiaa käsiteltiin ensin useamman juristin voimin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslautakunnassa, sitten hallinto-oikeudessa ja sitten korkeimmassa hallinto-oikeudessa — siis sitä, saiko siinä tilanteessa kahdelta naiselta pyytää henkilöllisyyspaperit. En ota kantaa, saiko vai ei, kaikki nämä tahot tekivät äänestysratkaisuja, mutta oliko välttämätöntä kolmessa oikeusasteessa — tai se lautakunta nyt ei muodollisesti ole oikeusaste — käsitellä tällaista kysymystä?

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Juvonen.

13.15 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! Tämä lakiesitys on äärettömän tarpeellinen ja tärkeä. Olen itsekkin tehnyt lakialoitteita liittyen lapsiin kohdistuvien seksuaalirikostuomioiden koventamiseen, ja on hyvä, että yhteiskunnassa annetaan signaali siitä, että nämä rikokset ovat inhottavia, tuomittavia, ne ovat ällöttäviä ja ne ovat kertakaikkisesti yli kaiken inhimillisen ajattelun. Siinä mielessä tuomioiden tulee olla niin kovia, että ne ovat myös pelotteita heille, jotka aikovat näitä tekoja tehdä.

Vuonna 2019 uutisoitiin, että lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten tuomioiden käsittelyaika on keskiarvoltaan noin kaksi vuotta, eli oikeusprosessi siitä, kun se käynnistyy, on noin kaksi vuotta, ja se on vasta keskiarvo, silloin kerrottiin. Samaan aikaan kerrottiin, että oli jopa prosesseja, jotka olivat kestäneet seitsemän vuotta, ja se tarkoittaa silloin sitä, että rikoksen uhri ehtii varttua jo teini-ikään tai jopa aikuiseksi sinä aikana, kun asioita vasta käsitellään.

Tällaisen rikoksenhan ei tulisi vanheta ikinä, eikä se vanhene ainakaan sen mielessä, joka on tällaisen rikoksen joutunut kohtaamaan. Siinä mielessä on tärkeää, että nämä rikokset käsitellään nopeasti, tuomiot niistä annetaan nopeassa tahdissa ja uhrin saavat myös oikeutta osakseen.

Arvoisa puhemies! Mitä tulee ylipäänsä oikeusprosessien keston, olen samaa mieltä kuin edustaja Zyskiewicz. Ne ovat kohtuuttoman pitkiä mutta usein myös hyvin kalliita heille, jotka ovat siellä keskiössä. Kun ihmiset tietävät, että prosessit kestävät pitkään ja tulevat myös todennäköisesti maksamaan, niin ihmiset eivät välttämättä uskaltaudu lähtemään hakemaan oikeuksiaan sitten esimerkiksi oikeusteitse, ja tämä on myös asia, josta tulisi enemmänkin keskustella.

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

Näen lakiesityksen hyvänä, kannatan sitä lämpimästi ja toivon, että meille tulee nollatoleranssi kaikkiin rikoksiin, mitkä kohdistuvat lapsiin, ja oikeuslaitokselle annetaan myös resurssit ratkoa näitä rikoksia. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tolvanen.

13.17 Kari Tolvanen kok: Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys on varsin kannatettava, kyllä. Tosiasiahan on, että rikoksen uhriksi joutunut lapsi saa usein elinkautisen ja rikoksentekijä ehdollisen vankeustuomion, jos asian kärjistää näin. Uhrille tulee traumoja, joita hän loppuelämänsä kantaa.

Kuten sanoin, esitys on hyvä, mutta huolenaiheena tässä ovat, mikä on tullut vähän esiinkin, nämä resurssit. Tiedän hyvin, että seksuaalirikoksiin erikoistuneilla tutkijoilla on isot juttupinot. Siellä on odottamassa kymmeniä ja kymmeniä vakavia juttuja. Ja se on ihan hienoa, jos me tehdään täällä tämmöinen lainsäädäntö, että ohituskaista tulee näille lapsiin kohdistuville seksuaalirikoksille, mutta kun ne tekevät kädet sieltä puuttuvat. Ne puuttuvat poliisista, syyttäjiltä ja tuomioistuimilta. Kun nämä ovat niin vaikeita juttuja tutkia, niin jos joku valmistuu sieltä Poliisiammattikorkeakoulusta, ei häntä voi suoraan seksuaalirikostutkintaan laittaa. Hän ei osaa sitä, ja näin suomeksi sanottuna hänen päänsäkään ei kestä sitä, koska nämä ovat erittäin kuormittavia juttuja henkisesti tutkia. Itse olen näidenkin kanssa ollut tekemisissä, ja kuolemien, murhien ynnä muiden. Täytyy sanoa, että minunkin mielestäni, tällä synkällä taustallani, tämä seksuaalirikostutkinta on kuormittavinta tutkintaa, mitä on henkisesti, ja se vaatii vuosien kokemuksen ja koulutuksen, että oppii kaikki menetelmät esimerkiksi kuulusteluihin ynnä muihin, että se on luotettava, oikeusvarma kuulustelu, ettei pystytä väittämään, että lasta johdatettiin. Eli ongelma on todella se henkilöstön riittävyys ja koulutus, se, että saadaan koulutettua siihen.

Sen lisäksi prosessia pidentää myös erilaisten asiantuntijalausuntojen saaminen. Se ei todellakaan tapahdu hetkessä. Terveystuomion ammattihenkilöiltä hankitaan näissä tutkinnoissa yleensä erilaisia asiantuntijalausuntoja, ja niiden saaminen kestää pitkään.

Toivon vilpittömästi, että poliisien, syyttäjien ja tuomarien määrää lisätään, nimenomaan sellaisten, jotka ovat erikoistuneet tähän osa-alueeseen, aina sitä tuomioistuinta myöten.

Nyt sanoisin kyllä, että olen eri mieltä näistä vanhentumissäännöksistä. Niitähän on muutettu, ja seksuaalirikoksissa ajat näissä vanhentumissäännöksissä ovat poikkeuksellisen pitkiä. Tutkinnassa on sanonta ”paennut aika on kadonnut totuus”, eli mitä enemmän aikaa kuluu, sitä vaikeampi näitä on selvittää. Nyt jo enimmillään näissä on vuosikymmeniä mahdollisuus viedä tuomioistuimeen nämä asiat selvitettäväksi. Mutta se on ihan toinen asia, ja tämä esitys on sinänsä hyvin kannatettava.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Autto.

13.21 Heikki Autto kok: Arvoisa puhemies! Tämä on tärkeä parannus Suomen lainsäädäntöön, ja lainmuutoksen tavoitteet ovat oikeat: että näihin lapsiin kohdistuviin rikoksiin saataisiin todella nopeammat käsittelyajat.

Mutta, arvoisa puhemies, juuri niin kuin täällä kollegat ovat myös edellä puhuneet ja yhdessä koko eduskunta eilen keskusteli käsitellessään valtioneuvoston selontekoa oikeudenhoidon tilasta, on totta, että Suomessa eri oikeusprosessit — tai itse asiassa voi sanoa, että

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

kaikki oikeusprosessit — ovat venyneet kohtuuttoman pitkiksi. Kun ajattelemme sitä, kun maailmalta Suomea katsotaan ja hyvin monilla mittareilla maatamme arvioidaan ja tullaan siihen päätelmään, että silloin katsotaan maailman parasta maata, niin aivan keskeinen tekijä siinä, miten Suomesta on voinut rakentua tällainen hyvä yhteiskunta, kaikin puolin menestyvä maa, on tietysti vahva oikeusvaltiomme. Suomella on erittäin vahva legalistinen perinne. Täällä lakia kunnioitetaan, laki on kaikille sama, ja sitä tehokkaasti toimeenpannaan. Se mahdollistaa sen, että suomalaiset luottavat toisiinsa, suomalaiset luottavat instituutioihin, suomalaiset luottavat lakiin.

Jotta asiantila on tämä myös tulevaisuudessa, oikeudenhoidon pitää olla kunnossa. Tässä mielessä, kun pyritään esimerkiksi nyt lainsäädännöllä tiettyjä oikeusprosesseja aivan oikein nopeuttamaan, se ei missään nimessä saa olla sitten pois muiden oikeusprosessien läpiviemisestä, vaan tämä on asia, johon tulee resursoida lisää. Nyt ollaan valtion ydintehävien äärellä, ja tässä mielessä on todella tärkeää, että esimerkiksi kokoomuksen vaihtoehtobudjetissa on juuri niitä ratkaisuja, joita tarvitaan siihen, että oikeudenhoito Suomessa saadaan kestäväälle mallille, onpa kyse poliisin resursseista siellä tutkintavaiheessa tai tuomioistuinten resursseista, että oikeus toteutuu, mutta sitten myös Rikosseuraamuslaitoksen resursseista, jotta sitten nämä rangaistukset myös saadaan toimeenpantua asiallisesti ja yhteiskunta säilyy turvallisena ja myöskin oikeus tapahtuu.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Risikko.

13.23 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys on erittäin kannattava. Täällä on käyty läpi tätä järkyttävää itse asiaa, eli lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset ovat todella iljettäviä ja puistattavia, niin kuin täällä ovat monet todenneet, muun muassa Ben Zyskowitz. Jos ajattelee sitä, mitä täällä on noussut esille, niin muun muassa edustaja Räsänen nosti esiin nämä pitkät käsittelyajat, niin kuin monet muutkin, ja nostettiin myöskin se, että nämä vanhenevat ja sitten tekijä jää erällä lailla rankaisematta. Ja se, miten tämä traumatisoi sen lapsen, joka sen kokee, on aivan niin kuin täällä edustaja Tolvanen sanoi: se on elinkautinen.

Olen hämmästellyt joskus myöskin rangaistusten kovuusastetta, eli on aika lieviä rangaistuksia minun näkökulmastani, kun lukee lehdestä, mitä on saanut rangaistukseksi. En tietenkään voi ottaa kantaa siihen, se on oikeuslaitoksen tehtävä, enkä tiedä yksityiskohtia, mutta jotenkin tuntuu, että joissain kohdissa aika lieviä rangaistuksia tulee, kun ottaa huomioon, mitä se tarkoittaa lapsen koko elämälle.

Täällä on kiinnitetty huomiota resursseihin, ja se on aivan totta, että tässä tarvitaan poliisivoimia ja nimenomaan myöskin oikeuslaitoksen mutta myös Rikosseuraamuslaitoksen resursseja.

Sitten täällä on kiinnitetty huomiota myös terveydenhuollon henkilöstön resursseihin. Täällä lehtereillä istuu tällä hetkellä terveydenhuollon ammattilaisia, ja tietysti toivoisin itsekkin terveydenhuollon ihmisenä, että resurssit riittäisivät myöskin terveydenhuollon asiantuntijoille antaa sitten niitä lausuntoja mahdollisimman nopeasti. Jos tällainen kiinni saadaan tai lapsi hakeutuu avun piiriin tai hänen vanhempansa hänet vie terveydenhuollon tutkittavaksi, niin lausunnot olisivat sitten mahdollisimman nopeasti saatavilla. Myös kouluterveydenhuolto tarvitsee resursseja tällaisiin asioihin puuttumiseksi.

Tietysti entisenä sisäministerinä pohdin poliisin resursseja mutta myöskin poliisien koulutusta tähän teemaan. Aivan niin kuin pitkän kokemuksen omaava edustaja Tolvanen tääl-

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

lä totesi, kaikkia poliiseja ja varsinkaan siinä uran alkuvaiheessa ei voi laittaa selvittämään tällaisia asioita. Perustutkinta vaatii todella valtavaa osaamista ja myöskin niin sanotusti pään kestävyyttä. Sitten tuon esiin, kun itse silloin aikoinansa sisäministerinä tutustuin tähän, mitä tapahtuu tuolla netissä, internetin syvissä uumenissa, miten tärkeää on, että on resursseja myös siihen, että nettipoliiseja on siellä jatkuvasti, koska siellä liikkuu järkyttävyyksiä ja niiden kiinni saaminen on todella tärkeää. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Niemi.

13.26 Veijo Niemi ps: Arvoisa herra puhemies! Todellakin vaikea asia. Monta kertaa itsekin poliisitaustaisena — niin kuin edustaja Tolvanen — olen törmännyt tällaisiin esimerkiksi jossakin hälytystehtävässä ja joutunut toteamaan, että nuori tai lapsi on joutunut tällaisen teon kohteeksi. Meillä täytyisi olla huomattavasti nopeammat menetelmät siinä. Kun tällainen nuori viedään sitten — esimerkiksi tuolla Pirkanmaalla Acutaan — näyttteenottotutkimuksiin ynnä muihin ja siellä talo on jo ennestään aivan täynnä, niin asiat venyvät ja venyvät. Nämä täytyisi saada huomattavasti nopeammin sitten käsittelyyn, myöskin nämä näyttteenotot.

Toinen, kuten tässä tuli esille, on se, että Poliisiammattikorkeakoululle täytyisi ehdottomasti saada rahaa ja varoja siihen, että siellä olisi ihan oma kurssinsa tätä asiaa varten, koska nyt on hyvin vähän Pirkanmaallakin sellaisia henkilöitä. Esimerkiksi yöaikaan, kun tällainen on tapahtunut, ei välttämättä kovinkaan nopeasti saada hälytettyä sellaista tutkijaa paikalle, ja aika on näissä aina se hankaluus. Mitä nopeammin saadaan asiat esille, mitä nopeammin saadaan kuulustelut suoritettua, että päästään tekijän jäljelle, sen parempi. Se olisi hyvin tärkeää. Ja toivottavasti tämänhetkinen hallitus huomioi tämän myöskin poliisien määrärahatilanteessa. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Käytettävissä olevan ajan puitteissa voin myöntää vielä yhden puheenvuoron. — Edustaja Tolvanen.

13.28 Kari Tolvanen kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia, puhun lyhyesti. — Edustaja Risikko jälleen, tapansa mukaan, puhui täällä viisaita. Kuten viittasin, se ei riitä, että pelkästään poliisia koulutetaan esimerkiksi näihin kuulusteluihin, koska se on oma taiteenlajinsa, vaan myös terveyden ammattihenkilöiltä tarvitaan erityisosaamista. Ilman heitä tämä prosessi ei oikeudessa menesty — elleivät poliisi ja syyttäjä saa sieltä hyviä, asiantuntevia lausuntoja puolesta tai vastaan.

Siitä haluan vielä sanoa, kun edustaja Zyskiewicz viittasi näihin muihin juttuihin, mitä poliisi tutkii. No, valitettavasti poliisi joutuu niitä tutkimaan, koska me emme ole täällä eduskunnassa saaneet lakia, jolla voisimme poistaa esitutkintapakon. Toivottavasti sellainen saadaan, koska poliisille tehdään paljon ilmoituksia muun muassa siitä, että kuu on anastettu taivaalta tai aurinko ei paista. Eihän nyt näissä ole mitään järkeä edes käynnistää minkäänlaisia esiselvityksiä, niin kuin nyt pitää tehdä, ja pahimmillaan nämä pitää viedä syyttäjän päätettäväksi. Eihän tässä ole järjen häivää, aikaa menee ihan hukkaan. Nämäkin panostukset voitaisiin käyttää näiden vakavien lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten tutkintaan.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 144/2022 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle henkilöstön aseman turvaamista yhtiöiden rajat ylittävässä sulautumisessa, jakautumisessa tai kotipaikan siirrossa koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 213/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 15/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 213/2022 vp sisältyvät 1.-6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työriitojen sovittelusta annetun lain ja oikeudenkäynnistä työtuomioistuimessa annetun lain 32 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 214/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 16/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 214/2022 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 147/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 17/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 147/2022 vp sisältyvät 1.-11. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain 3 luvun väliaikaisesta muuttamisesta ja sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 302/2022 vp

Valiokunnan mietintö StVM 31/2022 vp

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 302/2022 vp sisältyvät 1.-2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi osakeyhtiölain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 146/2022 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 26/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 146/2022 vp sisältyvät 1.-14. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 266/2022 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 27/2022 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 266/2022 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 190/2022 vp
Valiokunnan mietintö StVM 35/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2022 pidettävään täysistuntoon.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja terveydenhuoltolain 60 §:n muuttamisesta sekä erikoissairaanhoidon lain 28 ja 29 §:n kumoamisesta

Hallituksen esitys HE 305/2022 vp
Valiokunnan mietintö StVM 36/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2022 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 134/2022 vp

16. Hallituksen esitys eduskunnalle korkeakoulututkintojen tunnustamisesta tehdyn maailmanlaajuisen yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 258/2022 vp

Valiokunnan mietintö SiVM 19/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2022 pidettävään täysistuntoon.

17. Hallituksen esitys eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koskeväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 176/2022 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 18/2022 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 7.12.2022 pidettävään täysistuntoon.

18. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 7.12.2022 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.33.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola